



Social- og indenrigsminister Astrid Krag's talepapir

Anledning	SOU samråd B og C om regeringens forståelsespapir på handicapområdet
Dato / tid	Tirsdag den 5. november 2019 kl. 14.30-15.30
Talens varighed	Ca. 14 min.
Sted	Folketinget, FT 1 - 133

”Samrådsspørgsmål B

Socialdemokratiet fremlagde i slutningen af maj måned 2019 et handicapudspil med seks forslag. De seks forslag er hhv. mere tid på ungdomsuddannelsen, fleksible regler i forhold til praktikperioder på bl.a. erhvervsskoler, indførelse af langsigtede planer og bevillinger, national specialeplanlægning, sundhedstjek til mennesker med psykisk sygdom og handicap og gratis tandpleje til mennesker med handicap eller psykisk sygdom. Vil ministeren redegøre for, om hun mener, at alle de nævnte initiativer stemmer overens med regeringens forståelsespapir på handicapområdet, og i så fald hvordan?

Samrådsspørgsmål C

Mener ministeren, at regeringens forståelsespapir lægger op til reelle handicap-politiske initiativer, og hvornår agter regeringen i så fald at fremlægge disse forslag?”

Det talte ord gælder



[Indledning]

Tak for invitationen til dette samråd.

Jeg er rigtig glad for muligheden for at drøfte regeringens ambitioner for en bedre indsats for mennesker med handicap. Og særligt glad for, at det er Anni Matthiesen fra Venstre, som har indkaldt til samråd.

Jeg mindes nemlig ikke at have set et handicapudspil fra Venstre i de seneste fire år, partiet havde regeringsmagten. Så det er dejligt, at Venstre nu i opposition har fået tid og lyst til at sætte handicappolitikken højt på dagsordenen.

Det tegner godt for vores fremtidige samarbejde. Og for de børn, unge og voksne med handicap, som vi som samfund skal hjælpe bedre og give bedre muligheder for at blive en del af fællesskabet.

For lad mig starte med at slå fast, at regeringen og jeg agter at sætte en ny kurs for handicapområdet og tage livtag med nogle af de grundlæggende udfordringer, som har kendetegnet området i alt for mange år.



Den ambition kommer klart til udtryk - både i Socialdemokratiets handicappolitiske udspil og i forståelsespapiret mellem regeringen og de partier, der udgør vores parlamentariske grundlag.

De to papirer udgør et samlet afsæt for regeringens handicap-politiske arbejde. Derfor vil jeg også besvare de to samrådspørgsmål samlet. Men jeg skal selvfølgelig nok få svaret på begge spørgsmål undervejs.

[Sammenhængen mellem de to udspil]

Lad mig starte med at slå fast, at der er god sammenhæng mellem Socialdemokratiets udspil fra maj og de handicappolitiske udmeldinger i forståelsespapiret.

Men betyder det, at de to papirer én til én er det samme på handicapområdet? Nej, selvfølgelig ikke.

Her vil jeg gerne først minde om, at forståelsespapiret jo som bekendt ikke er et regeringsgrundlag. Det er en fælles forståelse mellem regeringen og vores parlamentariske grundlag om, hvad vi sammen vil arbejde for at gennemføre i den her regeringsperiode. Det er tiltag og en politisk retning, som vi som regering har forpligtet os til.



Men forståelsespapiret er ikke en udtømmende liste. Det betyder, at de politiske udspil og de ting, Socialdemokratiet før valget har sagt, vi vil – det vil vi stadig. Og det agter vi at gennemføre – uanset om det står i forståelsespapiret eller ej.

Regeringens ambitioner på handicapområdet går altså længere end den korte tekst i forståelsespapiret. Det fremgår tydeligt af det handicapudspil om bedre muligheder til mennesker med handicap, som Socialdemokratiet fremlagde før valget.

Vores ambition om at gennemføre de seks konkrete initiativer er lige så klar nu, som den var før valget.

[Udmøntningen af de to udspil]

Så lad mig også med det samme slå fast, at regeringen agter at bruge både forståelsespapiret og det handicappolitiske udspil som afsæt til at gennemføre reelle handicappolitiske initiativer.

Området trænger virkelig til det. For handicappolitikken – og socialpolitikken generelt – har ikke ligefrem været højt prioriteret af en borgerlig regering, der var mere optaget af at lette skatterne for de mest velhavende, end af at holde hånden under velfærden.



Man skal ikke have beskæftiget sig med handicapområdet ret længe eller tale med ret mange mennesker med handicap og deres pårørende, før man hører historierne om et handicapområde, som ikke fungerer.

Et område, som er præget af mistillid og nedskæringer. Og et område, hvor alt for mange mennesker oplever, at systemet modarbejder dem i stedet for at hjælpe.

Derfor er mit budskab helt klart: Det skal ikke være en kamp at få hjælp. Mennesker med handicap har kampe nok at kæmpe, uden at de også skal slås mod systemet.

Der er nok at tage fat på – og vi er allerede i gang:

- Vi har igangsat et lovarbejde, der skal indføre rimelig individuel tilpasning i daginstitutioner og folkeskolen.
- Og vi har lavet den bedste kommunale økonomiaftale i 10 år. Aftalen giver velfærden et generelt løft, så der også bliver bedre mulighed for at prioritere handicapområdet ude lokalt.



Men det er kun de første skridt på vejen. Vi vil i de kommende år iværksætte en række nye, konkrete, handicappolitiske initiativer, som har afsæt i S-udspillet og forståelsespapiret.

[Om socialområdet]

På mit eget område vil indsatsen have klart afsæt i to af punkterne fra handicapudspillet.

For det første det punkt, der handler om de specialiserede indsatser. Der er behov for en national specialeplanlægning, hvor vi med inspiration fra sundhedsområdet sikrer, at det rette antal og de rette typer af tilbud til borgere med specialiserede behov er til stede.

Så jeg vil – i tæt samarbejde med aktører og institutioner – få dannet et nationalt overblik over det specialiserede socialområde, så vi kan finde løsninger, der sikrer, at tilbud ikke forsvinder eller udvandes. Vi skal kort sagt sikre, at borgere får tilbudt den hjælp, de har behov for.

For det andet det punkt, som har overskriften om, at det ikke skal være en kamp at få hjælp. Her vil jeg arbejde for at indføre mere langsigtede planer og bevillinger og gøre det lettere at beholde



den hjælp, man allerede har fået tilkendt. For behovet for et bestemt hjælpemiddel eller indsats stopper ikke nødvendigvis i det øjeblik, man bliver 18 år eller fylder 67.

Så i samarbejde med kommunerne og de relevante aktører vil jeg finde mindre bureaukratiske og mere fleksible løsninger på overgange. Og på, hvordan hjælp og støtte kan fortsætte, når behovet er åbenlyst.

F.eks. vil jeg se på overvågningsproblematikken, som jeg selv er meget optaget af. For jeg ved, at der er mange mennesker, der venter utålmodigt derude.

I regeringen vil vi finde en løsning, og vi arbejder aktivt på en konkret model. Der er flere veje at gå, men særligt vigtigt er det, at vi får tilgodeset de unge mennesker med omfattende handicap og deres hårdt prøvede forældre.

Jeg glæder mig til at drøfte overvågningsproblematikken nærmere ved forespørgselsdebatten i næste uge.

Med initiativerne på socialområdet skal vi styrke retssikkerheden og sagsbehandlingen, så borgerne får gode og rigtige afgørelser



uden først at skulle slås med systemet i årevis. Og vi skal indrette indsatserne sammenhængende og meningsfuldt samt sikre kvaliteten og den nødvendige specialisering i tilbuddene.

Vi skal kort sagt have gjort op med de udfordringer, som alt for mange borgere og pårørende slås med, og have genskabt den tillid til systemet, som er så afgørende for en god og tryk hverdag for dem, det hele handler om. Nemlig de børn, unge og voksne, som har et handicap, og de pårørende, som gør en kæmpe indsats for at hjælpe og støtte dem.

Vi får ikke løst alle udfordringerne i ét hug – det kommer til at tage tid. Både fordi der skal findes midler til at gennemføre initiativerne. Men også fordi mange af dem forudsætter grundige overvejelser, hvis vi skal gøre det klogt. Og det kræver, at vi tager os tiden til at få inddraget alle de relevante aktører på området.

[Om uddannelsesområdet]

Det er en vigtig målsætning for regeringen, at alle børn og unge har lige muligheder for at få en uddannelse – det gælder også børn og unge med handicap.



Derfor er regeringen i gang med at overveje, hvordan vi bedst kan forbedre mulighederne for, at mennesker med handicap får bedre muligheder for at tage en uddannelse.

Et af de områder, som vi vil se nærmere på, er muligheden for, at elever med et handicap kan få mere tid til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Vi er også ved at se nærmere på, om der er steder i uddannelsessystemet, hvor vi kan skabe plads til endnu større fleksibilitet for personer med handicap.

Regeringen vil naturligvis inddrage de relevante aktører i overvejelserne, så vi sammen kan styrke indsatsen for personer med handicap i uddannelsessystemet.

[Om sundhedsområdet]

Det ligger regeringen meget på sinde, at mennesker med handicap får bedre muligheder for at leve gode liv. Det afspejles både i forståelsespapiret og handicapudspillet.

Desværre ved vi, at mennesker med alvorlig psykisk sygdom eller handicap lever væsentligt kortere og med mere sygdom end den



øvrige befolkning. Den form for ulighed er ikke retfærdig, og den skal mindskes.

Men vi er også optagede af, hvordan vi sikrer, at det, vi iværksætter, virker. At der bliver tale om reelle ændringer, der faktisk flytter noget. Derfor har vi heller ikke alle løsningerne parate endnu. Men det betyder ikke, at vi ikke tager udfordringerne med ulighed på sundhedsområdet alvorligt.

I forståelsespapiret fremgår det, at regeringen vil ”mindke egenbetalingen ved tandpleje – og helst gøre det helt gratis – for de socialt udsatte”.

I regeringens forslag til en finanslov har regeringen afsat 60 mio. kr. til gratis og opsøgende tandpleje til de mest socialt udsatte borgere i det danske samfund.

Regeringen arbejder endvidere fortsat på at opstille en ny model for voksentandplejen, hvor Sundheds- og Ældreministeren kigger på de eksisterende tandplejeordninger, herunder også omsorgs- og specialtandplejen.



[Afrunding]

Min og regeringens vision er lige så enkel, som den er klar:

Det skal ikke være en kamp at få hjælp for den enkelte.

Tværtimod skal vi i fællesskab løfte området og sætte inklusion, sammenhæng og kvalitet i højsædet.

Om jeg er utålmodig? Ja, det er jeg. Men netop fordi ambitionerne er høje, kommer det til at tage tid at få dem alle indfriet.

Vi har heldigvis taget de første, vigtige skridt allerede bl.a. med opprioriteringen af velfærden i de store, økonomiske aftaler.

Og jeg kan forsikre jer om, at vi er i fuld gang med overvejelserne om, hvordan vi kommer over målstregen – også selv om det er et maraton, vi har foran os.

Jeg håber meget, at udvalget vil bakke op om mine og regeringens handicappolitiske ambitioner. Ikke mindst Venstre, som jo nu, hvor de er kommet i opposition, til min store glæde endelig har sat handicapområdet på listen over vigtige indsatsområder. En liste, hvor vi socialdemokrater altid har haft



indsatsen over for mennesker med handicap skrevet ind med store bogstaver.

Så jeg glæder jeg mig til at drøfte vores mål og ambitioner med jer - både i dag, og i de kommende år, når vi skal have dem foldet ud og realiseret.

Tak for ordet.